

Warszawa, dnia 10 lutego 2023 r.

Poz. 180

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 4 stycznia 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki skalnej”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki skalnej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 4 stycznia 2023 r. (M.P. poz. 180)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PLANOWANIE I PROWADZENIE ZAJĘĆ ZE WSPINACZKI SKALNEJ”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki skalnej

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny 5 lat. Warunkiem przedłużenia jego ważności są:

- odbycie doskolenia unifikującego w wymiarze minimum 15 godzin zajęć na obiektach wspinaczkowych i 5 godzin wykładów, prowadzonego przez instytucje certyfikujące kwalifikację „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki skalnej” albo podmioty przez nie wskazane;
 - przedstawienie zaświadczenia o ukończeniu kursu udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż 3 lata przed przystąpieniem do recertyfikacji, zawierającego następujące tematy:
 - ocenę sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku,
 - ocenę stanu poszkodowanego,
 - kontrolę czynności życiowych,
 - postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym,
 - podstawowe czynności podtrzymywania życia,
 - postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek,
 - postępowanie w przypadku krwotoków, poważnych ran, oparzeń i odmrożeń,
 - postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kręgosłupa;
 - przedstawienie aktualnego zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uprawiania wspinaczki i prowadzenia zajęć;
 - przedstawienie wykazu potwierdzającego przejście przynajmniej 20 dróg nieubezpieczonych o trudności minimum 6a na własnej asekuracji w trakcie posiadania kwalifikacji.
- Przedłużenie ważności certyfikatu jest możliwe w okresie do 24 miesięcy od upływu terminu ważności certyfikatu.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), 5 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do samodzielnego planowania, organizowania i przeprowadzenia zajęć ze wspinaczki skalnej na wielowyciągowych drogach nieubezpieczonych o długości do 80 metrów o charakterze niewysokogórkim oraz na wielowyciągowych drogach ubezpieczonych o charakterze niewysokogórkim o długości do 180 metrów. Wspomaga uczestników zajęć w procesie nauzenia/uczenia się, m.in. udzielając wskazówek i korygując błędy. Osoba posiadająca kwalifikację na podstawie zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczestników, wykorzystując wiedzę z zakresu dydaktyki oraz teorii prowadzenia zajęć sportowych, przygotowuje plan szkolenia i konspekt zajęć. W trakcie realizowanych zajęć doskonalą poziom sprawności fizycznej, umiejętności ruchowych uczestników i przekazuje wiedzę na temat sposobów bezpiecznego korzystania ze sprzętu. Naucza technik autoratownictwa, wiązania węzłów oraz zakładania stanowisk. Podejmowane czynności wykonuje z wykorzystaniem wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa w rejonach wspinaczkowych. Osoba posiadająca kwalifikację swobodnie porusza się po obiektach wspinaczkowych i demonstrować nauwane techniki.

Zestaw 1. Wspinaczka jako dyscyplina	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje sprzęt stosowany we wspinaczce skalnej	– omawia rodzaje taśm, kości, friendów asekuracyjnych, – omawia rodzaje lin używanych we wspinaczce skalnej.
Charakteryzuje zasady bezpieczeństwa na naturalnych obiektach skalnych	– omawia sposoby oceny stanu sprzętu wspinaczkowego, – omawia sposoby konserwacji sprzętu wspinaczkowego, – omawia zasady użycia sprzętu wspinaczkowego, – omawia zasady prowadzenia liny podwójnej jednorowo i dwutorowo, – omawia niebezpieczeństwa związane z odpadnięciami w trakcie wspinaczki, w tym związane z niewłaściwie założoną asekuracją, – omawia miejsce instruktora w zespole na drodze wielowyciągowej, – omawia zasady komunikacji w zespole na drodze wielowyciągowej.
Charakteryzuje techniki autoratownictwa	– omawia technikę podciągnięcia partnera z górnego stanowiska z wykorzystaniem metody U, – omawia technikę podciągnięcia partnera z górnego stanowiska z wykorzystaniem przeciwwagi.

Zestaw 2. Demonstrowanie umiejętności wspinaczkowych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Pokonuje wielowyciągową, nieubezpieczoną drogę wspinaczkową o trudności 6b w butach wspinaczkowych oraz nieubezpieczoną drogę	– przygotowuje i zakłada uprząż i kask, – ocenia drogi do pokonania, – dobiera i zakłada sprzęt do asekuracji dostosowany do dróg wspinaczkowych do pokonania, – przywiązuje się do liny, – stosuje kontrolę partnerską: sprawdza prawidłowość założenia uprząży i sprzętu asekuracyjnego u partnera, – pokonuje samodzielnie bez odpadnięcia drogi wspinaczkowe, prawidłowo zakładając asekurację,

wspinaczkową o trudności 5b w butach trekkingowych	- buduje prawidłowe stanowiska asekuracyjne, - asekuruje z górnego stanowiska wspinającego się partnera, - prawidłowo przeprowadza zmiany prowadzącego.
Asekuruje wspinającego się	- przygotowuje i zakłada własny sprzęt wspinaczkowy, - wpina karabinek zakręcany z przyrządem asekuracyjnym do uprząży i linę do przyrządu asekuracyjnego w sposób niwelujący możliwość zgubienia sprzętu, - stosuje kontrolę partnerską: sprawdza prawidłowość założenia uprząży i przywiązania się partnera, - asekuruje wspinającego się przed wpięciem pierwszego punktu asekuracyjnego, - asekuruje wspinającego się z wykorzystaniem przyrządu nieautomatycznego i półautomatycznego lub automatycznego, - wiąże węzeł flagowy w czasie asekuracji z nieautomatycznego przyrządu asekuracyjnego, - reaguje na komendy wspinającego się, - opuszcza wspinającego się na ziemię, - klaruje linę i przygotowuje ją do transportu.
Demonstruje techniki autoratownictwa	- demonstruje technikę odblokowania przyrządu na górnym stanowisku obciążonego przez wiszącego partnera, - demonstruje technikę przeniesienia ciężaru partnera na stanowisko, - demonstruje technikę podciągnięcia partnera z górnego stanowiska z wykorzystaniem systemu flaszcencug, - demonstruje technikę pokonania węzła w trakcie opuszczania partnera na linie, - demonstruje technikę podchodzenia po linie z zastosowaniem węzłów zaciskowych, - demonstruje technikę zjazdu z uszkodowanym, w tym zjazdu przez węzeł i w trawersie, - demonstruje technikę ewakuacji uszkodowanego w trakcie zjazdu, - demonstruje technikę ściągnięcia uszkodowanego z liny.
Buduje stanowiska asekuracyjne	- buduje prawidłowe stanowisko kierunkowe (np. motylek, pajączek), - buduje prawidłowe stanowisko samonastawne, - buduje prawidłowe stanowisko szeregowe.
Wiąże węzły	- demonstruje techniki wiązania węzłów na linie: ósemka, skrajny tatrzański (ratowniczy), wyblinka i półwyblinka, flagowy, - demonstruje techniki wiązania węzłów samozaciskowych: bloker, stoper i prusik, - demonstruje techniki łączenia lin: kluczka, podwójny zderzakowy, podwójna ósemka, - demonstruje techniki łączenia taśm.
Bezpiecznie zjeżdża ze stanowiska	- demonstruje technikę zjazdu z wykorzystaniem stanowiska pośredniego, - demonstruje technikę pokonania węzła w trakcie zjazdu.
Demonstruje techniki prawidłowego zakładania i odzyskiwania asekuracji	- demonstruje technikę prawidłowego zakładania kości typu: heksy, rokxy, tricamy, - demonstruje technikę prawidłowego zakładania friendów asekuracyjnych, - demonstruje technikę prawidłowego zakładania pętli na bloki i ucha skalne, - demonstruje techniki odzyskiwania samodzielnie założonej asekuracji.

Zestaw 3. Planowanie i realizowanie szkolenia ze wspinaczki skalnej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Przygotowuje szkolenie ze wspinaczki skalnej po drogach nieubezpieczonych oraz wspinaczki wielowyciągowej	- określa cel główny szkolenia, - przygotowuje, w odniesieniu do celu, plan szkoleniowy, - dobiera sprzęt w zależności od tematu zajęć, - przygotowuje konspekt zajęć uwzględniający: cel zajęć i czas ich trwania, metody nauczania, środki dydaktyczne, formy organizacyjne, treści zajęć, ćwiczenia i miejsce ich wykonywania, prognozowane warunki atmosferyczne, wiek uczestników grupy i jej liczebność, z zachowaniem obowiązującej terminologii wspinaczkowej.
Organizuje szkolenie	- przygotowuje sprzęt do prowadzenia zajęć, w tym sprzęt osobisty instruktora (lina zabezpieczająca), oraz sprawdza jego stan techniczny i kompletność, - przygotowuje miejsce zajęć, - ustala poziom umiejętności wspinaczkowych oraz warunki psychofizyczne uczestników szkolenia, - dokonuje podziału uczestników na zespoły, - dobiera sprzęt dla uczestników zajęć.
Prowadzi zajęcia	- omawia cel szkolenia i jego temat z uczestnikami, - omawia zasady bezpiecznego korzystania z obiektów szkoleniowych, - utrzymuje kontakt z grupą (np. nawiązuje kontakt wzrokowy, reaguje na sygnały zmęczenia, na sygnały braku zrozumienia instrukcji, komunikuje się z uczestnikami z zachowaniem obowiązującej terminologii wspinaczkowej), - egzekwuje prawidłowe ustawienie i poruszanie się uczestników podczas zajęć, - ustawia się względem grupy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa swojego i uczestników (także z wykorzystaniem liny zabezpieczającej) oraz umożliwia wszystkim uczestnikom dobrą widoczność prezentowanych ćwiczeń, - stosuje różnicowane metody nauczania, formy organizacyjne i środki dydaktyczne dostosowane do celu zajęć i możliwości uczestnika, - naucza technik stosowanych podczas wspinaczki skalnej, - dobiera, opisuje i demonstrowane stosowane ćwiczenia, - nadzoruje i kontroluje wykonywanie ćwiczeń przez uczestników, - koryguje błędy techniczne i taktyczne, - mobilizuje uczestników, w tym stosuje zachęty słowne, pochwały, - reaguje w sytuacjach niebezpiecznych, - omawia zgodną z etyką wspinaczkową postawę i zachowanie, - przygotowuje i prowadzi zajęcia teoretyczne, - podsumowuje zajęcia i poziom realizacji zadania.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

W czasie weryfikacji możliwe jest stosowanie następujących metod:

- analizy dowodów i deklaracji,
- testu teoretycznego,
- rozmowy z komisją walidacyjną, zwaną dalej „komisją” (wywiad swobodny),
- obserwacji w warunkach symulowanych i rzeczywistych.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja składa się z minimum 3 osób.

Każdy z członków komisji musi spełniać następujące wymagania:

- posiadać co najmniej tytuł Instruktora Wspinaczki Skalnej Polskiego Związku Alpinizmu lub kwalifikację „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki skalnej”,
- odbyć w ciągu ostatnich 3 lat doszkolenie unifikujące w zakresie wiedzy i umiejętności zawartych w niniejszej kwalifikacji zorganizowaną przez instytucję certyfikującą albo podmiot przez nią wskazany,
- przeprowadzić minimum 180 dni szkoleniowych ze wspinaczki skalnej,
- posiadać umiejętności związane z egzaminowaniem/ocenianiem (poświadczone zaświadczeniami, oświadczeniami, umowami o pracę, kontraktami itp.).

Ponadto co najmniej 1 z członków komisji musi spełniać jeden z poniższych warunków:

- posiadać doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- uczestniczyć jako członek komisji w co najmniej dwóch procesach walidacyjnych dotyczących niniejszej kwalifikacji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Za pomocą obserwacji w warunkach symulowanych i rzeczywistych potwierdzone jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 2. „Demonstrowanie umiejętności wspinaczkowych”.

Za pomocą testu teoretycznego połączonego z rozmową z komisją (wywiad swobodny) potwierdzone jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 1. „Wspinaczka jako dyscyplina”.

Potwierdzenie efektów uczenia się zawartych w zestawach 1 i 2 dopuszcza do odbycia praktyki, która trwa 12 dni (minimum 96 godzin), minimum w 2 rejonach wspinaczkowych o różnych rodzajach skał (wapień oraz granit lub piaskowiec). W trakcie praktyki potwierdzone jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 3. „Planowanie i realizowanie szkolenia ze wspinaczki skalnej”. Praktyka musi odbywać się u asesora walidacyjnego z listy określonej przez instytucję certyfikującą. Instytucja certyfikująca określa wymagania dla asesorów walidacyjnych.

Warunkiem potwierdzenia efektów uczenia się zawartych w zestawie 3 jest przedstawienie:

- celu szkolenia ze wspinaczki skalnej wraz z planem szkolenia,
- konspektów poszczególnych zajęć,
- karty praktyk,
- pozytywnej opinii asesora walidacyjnego.

Karta praktyk wypełniana przez praktykanta zawiera następujące elementy/zagadnienia:

- miejsce realizacji zajęć,
- rodzaje wykonywanych ćwiczeń,
- ocenę postępów uczestników zajęć.

Opinia asesora walidacyjnego musi zawierać ocenę:

- znajomości zagadnień technicznych,
- znajomości terenu działania,
- dostarczania i korygowania błędów popełnianych przez uczestników zajęć,
- bezpieczeństwa szkolenia,
- umiejętności dydaktycznych, w tym sposobu przekazywania informacji.

Instytucja certyfikująca zapewnia:

- dostęp do terenu skalnego z nieubezpieczonymi drogami wspinaczkowymi o trudności 6b oraz wielowyciągowymi, nieubezpieczonymi drogami wspinaczkowymi o trudności 5b wymaganymi do przeprowadzenia weryfikacji,
- warunki umożliwiające przeprowadzenie testu teoretycznego,
- warunki umożliwiające przeprowadzenie rozmowy kandydata z komisją,
- listę asesorów walidacyjnych, u których możliwe jest odbycie praktyki,
- apteczkę pierwszej pomocy.

Sprzęt służący do asekuracji na drodze nieubezpieczonej: atestowane liny pojedyncze lub podwójne, przyrządy asekuracyjne nieautomatyczne, półautomatyczne i automatyczne, ekspresy, rokсы, friendly, heksy, tricamy, atestowane taśmy wspinaczkowe są zapewniane zgodnie z osobnymi ustaleniami.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Warunkiem przystąpienia do walidacji jest przedstawienie dokumentów poświadczających:

- posiadanie minimum 2-letniego doświadczenia w prowadzeniu kursów wspinaczki sportowej na drogach ubezpieczonych oraz kwalifikacji „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej” lub posiadanie tytułu Instruktora Wspinaczki Skalnej Polskiego Związku Alpinizmu,
- pełną zdolność do czynności prawnych,
- prowadzenie 10 dróg nieubezpieczonych (wymagających zakładania własnej asekuracji) w rejonach skalnych lub górskich o trudnościach 6a+ OS (wykaz przejść zawierający imię i nazwisko partnera oraz trudności poprowadzonych osobście wyciągów),
- prowadzenie 10 dróg nieubezpieczonych (wymagających zakładania własnej asekuracji) w rejonach skalnych lub górskich o trudnościach 6c RP (wykaz przejść zawierający imię i nazwisko partnera oraz trudności poprowadzonych osobście wyciągów),
- prowadzenie 10 dróg ubezpieczonych wielowyciągowych w rejonach skalnych lub górskich o trudnościach 6a+ OS i długości minimum 3 wyciągów (wykaz przejść zawierający imię i nazwisko partnera oraz trudności poprowadzonych osobście wyciągów),

- ukończenie kursu udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż 3 lata przed przystąpieniem do walidacji, zawierającego następujące tematy:
 - ocenę sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku,
 - ocenę stanu poszkodowanego,
 - kontrolę czynności życiowych,
 - postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym,
 - podstawowe czynności podtrzymywania życia,
 - postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek,
 - postępowanie w przypadku krwotoków, poważnych ran, oparzeń i odmrożeń,
 - postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kręgosłupa,
 - wykształcenie średnie lub średnie branżowe,
 - niekaralność związana z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją (poświadczoną oświadczeniem o niekaralności),
 - brak przeciwwskazań do uprawiania wspinaczki i prowadzenia zajęć (poświadczoną zaświadczeniem lekarskim),
 - ubezpieczenie OC na czas weryfikacji na kwotę nie niższą niż 200 tys. zł,
 - inne ubezpieczenia wymagane przez akty prawa miejscowego obowiązujące w miejscu i czasie prowadzenia walidacji.
- Dodatkowo każda osoba przystępująca do walidacji posiada własny atestowany kask, uprząż wspinaczkową i przyrząd asekuracyjny, 3 karabinki zakręcane typu HMS oraz 2 pętle z repsznura o średnicy 5–6 mm i długości minimum 60 cm. Asesor walidacyjny ocenia i dopuszcza sprzęt do użycia w trakcie walidacji.
- Sprzęt służący do asekuracji na drodze nieubezpieczonej (ekspresy, liny, atestowane taśmy wspinaczkowe) jest zapewniany zgodnie z osobnymi ustaleniami. Sprzęt służący do asekuracji na drodze ubezpieczonej (ekspresy, liny, atestowane taśmy wspinaczkowe, przyrządy asekuracyjne: półautomatyczne i automatyczne) jest zapewniany zgodnie z osobnymi ustaleniami.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat